

TEDENSKESLIK

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IV.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1928

43. števil.

Zmagovalec pri Solunu med Slovenci

V zadnjem času mnogo čujemo o Solunu in tako si je najbrže že vsakdo na jasnem, kje je to mesto. Čitali smo med vojsko o velikem grškem pomorskem mestu, ki se nahaja na skrajni točki grške celine in kamor se je umaknil ostanek slavne srbske vojske. Veliko solunsko luko so močno utrdili, bila je pa posebno zavarovana z morske strani po velikih vojnih ladjah, ki so bile oborožene z največjimi in najmodernejšimi topovi. Ker vodi vhod v solunsko luko po raznih prirodnih kanalih in morskih ožinah, so ladje lahko zavarovali pred napadi podmornic, ki so se poskušale vtihotapiti v luko, da bi uničile brodovje antante. Pa tudi s suhega ima Solun jako močno prirodno zaledje. Mestno okolico obdajajo visoke planine, ki smo jih videli slikane že na prejšnjih slikah našega lista.

Poleg srbskih čet so bile zbrane tudi angleške, italijanske in francoske čete. Slednjih je bilo največ. Kasneje so prišli iz Rusije tudi močni oddelki jugoslovenskih dobrovoljcev, med katerimi so tvorili večino Hrvatje in Slovenci. Italijani niso posebno radi puščali slovanskih ujetnikov na solunsko fronto, kazali so že takrat neko posebno mržnjo napram našim ljudem.

Vrhovni komandanti teh oddelkov so bili po večini Angleži in Francozi. Glavne operacije in to obrambo, posebno pa napade pa je vodil slavni francoski maršal Franchet d'Esperey.

Maršal Lodis Feliks Marie Francois Franchet d'Esperey je potomec stare francoske plemiške rodbine. Rojen je bil leta 1856., torej je mož že precej prijeten, a kljub temu zelo krepak, kajti drugače bi mu ne bili mogli zaupati tako važnih poslov, ki jih je sijajno izvedel. V vojaški stan je vstopil že v mladosti. Ker je bil zelo priden in nadarjen je hitro napredoval. Nadalje pa mu je bila vojaška sreča, od katere mnogo zavise velike zmage, zelo naklonjena. Takoj ob pričetku svetovne vojne l. 1914. je bil komandant divizije v Franciji ob reki Marni,

kjer se je bila ena izmed prvih največjih bitk med Nemci in Francozi, ki je bila zelo merodajna za splošen potek vojne. Ker se je izkazal kot spreten vojskovodja, so ga določili v juliju l. 1918. za vrhovnega komandanta solunske fronte. Po kratkih treh mesecih se je vršil napad solunskih čet na vojsko centralnih držav pod vodstvom maršala Espereya in prizadejal sovražniku ogromne

izgube. Izvršil se je slavni solunski predor, ki so ga te dni praznovali v Beogradu. — Pri tej priliki je posetil našo prestolico seveda tudi vrhovni komandant tiste armade, ki je povzročila za nas Jugoslovane velevažen, srečen dogodek. Ko pa je bil maršal d'Esperey v Beogradu kot gost našega vladarja, ga je le-ta opozoril tudi na krasoto Slovenije in sklenil je zaradi tega, da si ogleda naše kraje. — V Ljubljano

je dospel v sredo 17. oktobra popoldne v kraljevem salonskem vozu, ki je bil priklopljen osebnemu vlaku, prihajajočemu iz Splita preko Zagreba. Sprejem je bil zelo veličasten. Že pol ure pred prihodom vlaka se je zbrala na glavnem kolodvoru velika množica ljudi, da pozdravi solunskega zmagovalca. Zbrani so bili številni vojaški in civilni predstavniki kakor tudi zastopniki raznih društev. Poleg konzularnega zbora so pričakovali visokega gosta poveljnik dravske divizijske oblasti, veliki župan z uradnim štvom, predsednik viš. sodišča z mnogimi sodniki, narodni poslanec dr. Kramer, mestni župan dr. Puc z občinskimi svetovalci, rektor univerze dr. Vidmar, namestnik ljubljanskega škofa stolni dekan Nadraš, pesnik Oton Župančič in še razni drugi.

Pri prihodu ga je pozdravil kot prvi ljubljanski župan dr. Puc v imenu mesta Ljubljane. Za ta pozdrav se je maršal, ki je bil oblečen v civilno obleko prav pristrčno zahvalil. Omenil je pri tej priliki, kako ga je baš kralj Aleksander napotil v naše kraje, češ: »Le ogledajte si najlepši del naše države, ki ga jaz, kraljica in naša otroka tako ljubimo, da prebijemo tam vse poletje!« Odločil se je radi tega, da poseti pri vrnitvi v svojo domovino tudi Slovenijo in da prebije nekaj časa v Ljubljani. Poudarjal je, da prihaja med Slovence kot turist. Izrazil je željo, da bi si pred vsem rad ogledal muzej in knjižnico. Priponil je, da dobro pozna zgodovino Ljubljane. To je seveda prav gotovo prav laskavo za vse Slovence.

V spremstvu divizionarja se je nato odpeljal po zastavam okrašenih ulicah, kjer ga je pozdravljala posebno šolska mladina, v hotel Union, kjer so mu določili stanovanje.

Visoki gost je posetil več ljubljanskih predstavnikov oblasti in se je posebno zanimal za znanstvene in zgodovinske zanimivosti. Prihodnji dan pa si je ogledal tudi naš divni Bled.

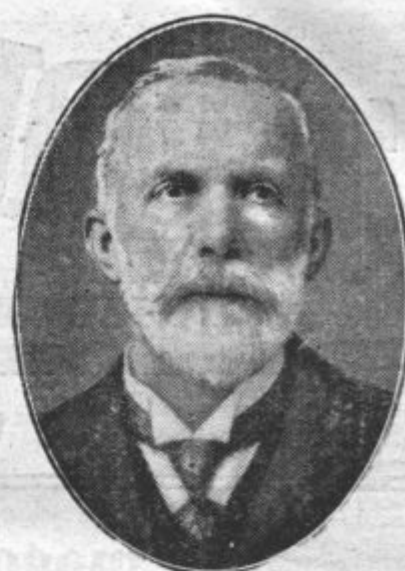

Dr. Högl, znani ljubljanski zdravnik, ki kaj
tudi pomaga tudi revežem, je te dni zdrav in
tiho praznoval svojo 60letnico

Gledališka igralka Avgusta Danilova je že

nekaj let v pokoju, ali ob 40letnici, odkar je pričela sodelovati pri gledališču, je zopet nastopila in krasno odigrala svojo lepo vlogo

Martin Cilenšek, velik prijatelj prirode, ki je
spisal veliko zelo poučno knjigo o naših škod-
ljivih rastlinah, je praznoval te dni 80letnico

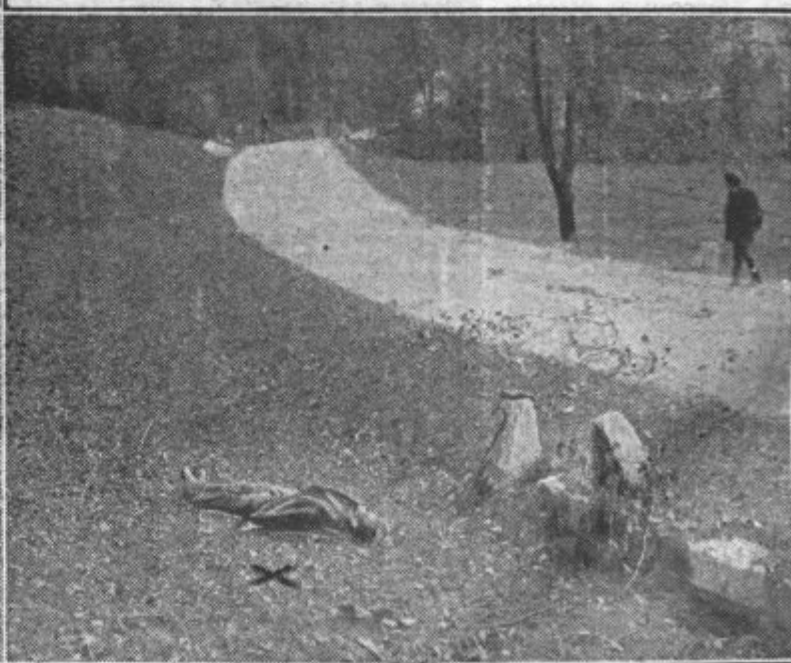

Slovenski orožniki v Pirotu. Z leve na desno: Jurca Matevž, Urh Matevž, Šurta Franc,
Luka Mikrut, Lovro Spajič, Franc Švigel, Edvard Semec, Franc Strašnik

Desno: Upravnik vojne akade-
mije div. general Josip Kostić
Spodaj:

Ob cesti vodeči iz Jesenic proti Hrušici so našli pretečeni ponedeljek
zjutraj truplo mladega Makedonca Cirila Hrističa. Kakor so kasneje
ugotovili ga je umoril neki njegov znanec, ki so videli v Hrističevi družbi
Umor je bil izvršen iz politične mržne

Na levi:

France Mulaček je te dni praznoval zlati jubilej, to je 50letnico, odkar zvesto služi v istem podjetju, v velikih Mayerjevi trgovini za blago v Ljubljani. — Slavstvenec je navdušen Sokol, čigar član je že od mladosti

Na desni:

Najustudnejši slovinci — požigalci so zopet na delu. Uničeno gospodarsko poslopije posestnika Valanta v Lescah na Gorenjskem

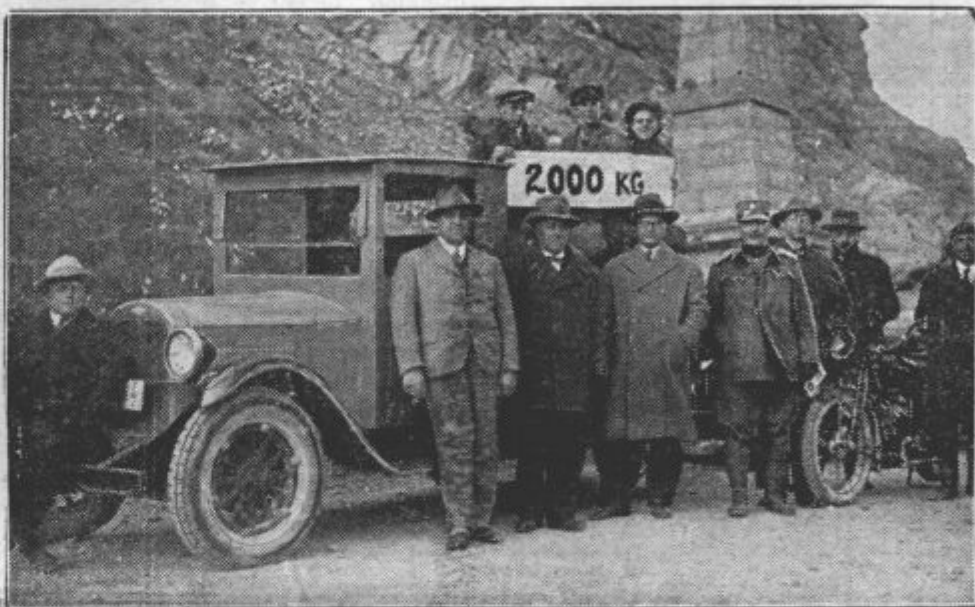

Na levi:

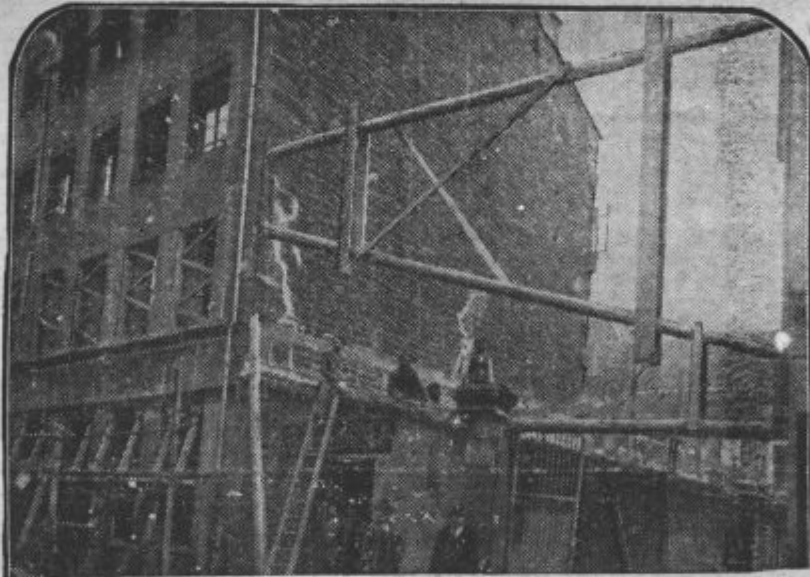
France Markovič, bivši frančiškan in orlovski organizator je bil sedaj aretiran v Zagrebu radi ponarejanja dolarških čekov. Možakar je hotel dvigniti denar z goljufivimi ponarejenimi papirji

Desno:

Te dni so preizkusili, kako izredno moč imajo Chevrolet avtomobili. Ti avtomobili so bili obloženi z 2000 kg, pa so vendar prevozili Ljubelj

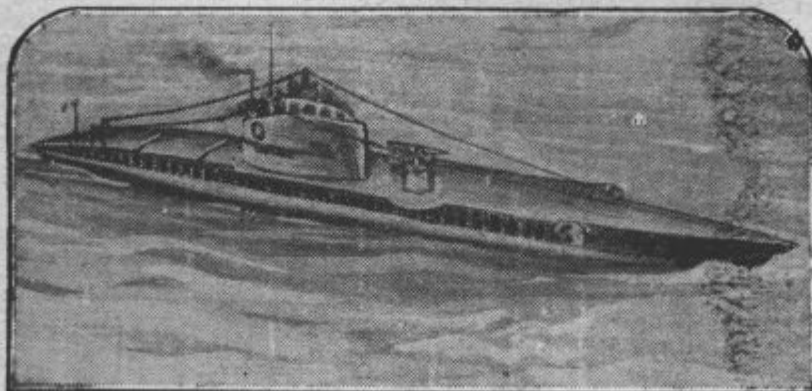

Hudodelec I. Pistotnik iz Mozirja, ki je lani pobegnil iz kaznilnice. Sedaj so ga dobili in zopet zaprli

Na levi:

Kakor v Pragi v zadnjem času, tako se je tudi v Parizu pred kratkim podrla velika še nedozidana betonska stavba in pokopala pod ruševinami kakšnih 30 delavcev, po večini Italijanov. Stavitelja, ki je zidal in je bil lastnik hiše, je nesreča tako pretresla, da je poskušal samomor. Nesrečo je zakrivil lastnik sam, ker je naročil načrte pri neizkušenih risarjih, namesto pri izurjenih arhitektih. — Stavbne nesreče so v zadnjem času zelo pogoste

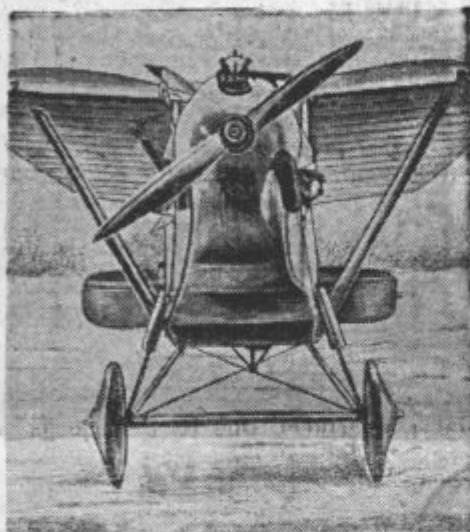

Nova francoska podmornica »Ondine« je zadela začetkom tega meseca ponoči ob portugalski obali v grški parnik in se potopila s 43 možmi posadke. — Na levi: Srednji del grškega parnika »Ekaterina Kulandris«, ki je zadela in potopil francosko podmornico »Ondine«. — Na desni: Častniki potopljene podmornice »Ondine«, ki so se potopili. Zgoraj komandant podmornice Jakob Widmer

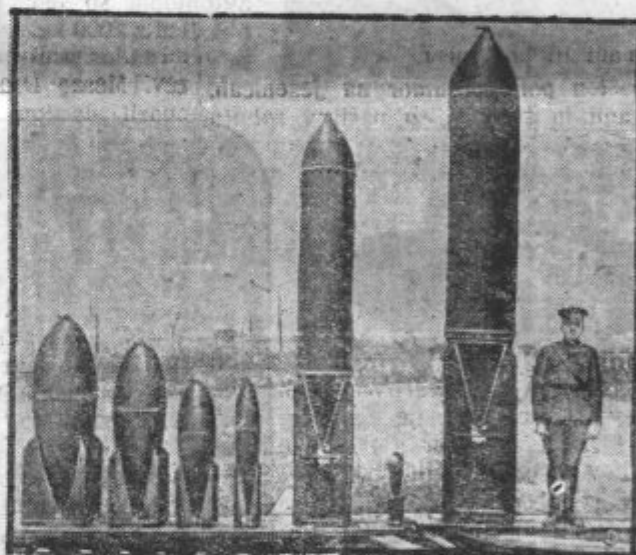

Desno:
Angleški letalec Macdonald je svojo drznost plačal z življenjem. Kljub svarilu prijateljev je poletel z lahkim aeroplanom na polet preko morja, v Ameriko, katere pa ni dosegel in najbrže že počiva v morskem grobu. Spodaj njegov lahki aeroplan Mušica. Pred poletom so ga svarili prijatelji in njegova žena, ki je sedaj vdova in je ostala z otroci vred zapuščena. Njegov polet je bil prava drznost, če pomislimo, koliko se je ponesrečilo celo onih letalcev, ki so imeli velike aeroplane in so se za polet pripravljali dolgo časa

Kako zelo se je spremenila moda tekom zadnjih dvajset let, kaže zelo dobro naša slika. Zgornja (desno) in spodnja (levo) slika sta posneta na istem kraju pred trgovino v nekm vele mestu. Po poteku kratkih 20 let se nam zdi danes noša iz prejšnje dobe kar smešna. Kakor moda pa se spreminjajo tudi ljudje in žalibog na slabše

Na sliki vidimo, koliko držav veruje v mirovne sklepe. Zbirka modernih letalskih bomb za ameriško in angleško armado. Najmanjše tehta 25 funtov, največje, ki je skoraj trikrat tako velika kakor odrasli mož pa 4000 funtov

Priprave za polet na južni tečaj. Moštvo ima signalno orožje seboj